

стокоостъ спрямо християнското население. Българитѣ не бѣха никога служили въ турската армия и жандармерия; само въ нѣкои прибалкански срѣдногорски градове, гдето сѣществуваше една известна общинска самостоятелностъ, се срѣщаха българи, които бѣха служили въ градската полиция подъ названието *пандури*, но подъ турско началство и само като редници, безъ никаква военна дисциплина, даже безъ униформа. Турското правителство не можеше да допусне единъ българинъ да носи знака на едно военно, или полицейско началство. Следователно при създаването на полицейската стража трѣбваше да се започне отъ най-ежементарнитѣ изисквания. Съ оттеглянето на турското управление въ страната не оставаха никакви кадри, които да послужатъ като основа на новата полицейска властъ. И тукъ трѣбваше военнитѣ лица да послужатъ на гражданското управление за създаването на едно тѣло, толкова неизбѣжно при въвеждането на новия режимъ. Българитѣ, които бѣха навикнали да се подчиняватъ само на грубата турска властъ, гледаха на новитѣ полицаи като на другари безъ престижъ и безъ авторитетъ. Та тѣ сами не чувствуваха у себе си оная заповѣдническа властъ, неизбѣжна при анархията, която всѣкога се появява при подобни промѣни на властта. Много българи бѣха пострадали отъ турцитѣ не само въ имотно отношение, но и въ най-скѣпата си семейна честъ, и се впуснаха да си отмѣщаватъ не само на прѣжитѣ виновници, но и на всѣки жителъ, който представляваше до тогазъ властующето племе. Само престижътъ на руския офицеръ и страхътъ отъ воененъ сѣдъ бѣха причина, мнозина да запазятъ живота си и да се внесе успокоение веднага следъ настаняването на новия режимъ. Войната продължи по-дълго отколкото се очакваше, а това пречеше да се въведе единъ обрѣцовъ редъ. Но и при тия несгоди, руското временно управление се справи съ мъжнната си задача. То организира една полиция отъ неопитнитѣ български младежи, каквато нито тѣ, руситѣ, нито ние—българитѣ, можахме да очакваме. Благодарение на тая готовностъ къмъ дисциплина, следъ свършването на войната и до напушането на страната отъ окупационнитѣ войски, у насъ се случиха много по-малко престѣпления, отколкото се случваха при най-мирнитѣ и обикновени обстоятелства.

Всѣка война е изтощителна, но войната за освобождението на България разстрои цѣлия общественъ и стѣпански строй на страната. Турското население, насърдчавано отъ турскитѣ военачалници, се изселваше и масово напушаше страната, за да се пресели въ Анадола. Въ своитѣ бѣгания то изнасяше всичко свое,